

YARGI NÜKLEER SANTRAL İHALESİ YÖNETMELİĞİ'NİN ÜÇ MADDESİNE YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERDİ

Süre uzatımıyla sürüncemede bırakılan nükleer santral ihalesi, TMMOB'nin açtığı dava üzerine dayanaklarını kaybetti...

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, “Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar ile Teşvikler Hakkında Yönetmelik”in bazı maddelerinin iptali için TMMOB tarafından açılan davada üç maddenin yürütmesinin durdurulması yönünde karar verdi. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 10 Kasım 2009'da konuya ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

TMMOB olarak nükleer santral ihaleleri üzerine yaptığımız tüm açıklamalarda siyasal iktidarı defalarca uyardık! Siyasal iktidarın Türkiye’de nükleer santral yapılmasındaki ısrarcı tutumunun nedeninin ülkemizin enerji sorununu çözmek değil, Türkiye’yi nükleer santral endüstrisine pazar yapmak olduğunu defalarca söyledik.

Tüm politikalarını ABD, AB, IMF ve Dünya Bankası’nın dayatmalarına göre şekillendiren siyasal iktidarın nükleer lobilerin dayatmaları ile ülkemiz insanını ve yaşama alanlarını tehdit altında bıraktığını defalarca belirttik.

Son olarak, nükleer santrallerle ilgili yasal düzenlemelere ilişkin yargı süreci devam ederken ihaleye çıkılmasının başlı başına bir sorun olduğunu, nükleer santral ihalesinin iptal edilmesi gerektiğini de söyledik.

Bütün uyarılarımıza rağmen AKP Hükümeti Mersin/Akkuyu’da yapılması planlanan nükleer santraller için ihaleye çıkmıştı.

Ancak bu kez yargının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun verdiği karar ile nükleer santral ihalesi hukuken sona ermiştir.

Bilindiği üzere Birliğimizce “Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar ile Teşvikler Hakkında Yönetmelik”in iptali için dava açılmıştı.

Danıştay 13. Dairesi söz konusu dava çerçevesinde Yönetmeliğin 7. maddesinin yürütmesinin durdurulmasına karar vererek, diğer maddeleri yönünden ise yürütmenin durdurulması talebimizi reddetmişti. Bu karara karşı, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’na itiraz ettik ve Kurul, itirazımızı kısmen kabul ederek; Yönetmeliğin “yer tahsis” başlıklı 5. maddesi ve “Aktif elektrik enerjisi birim satış fiyatını oluşturma usul ve esasları” başlıklı 10. maddesinin de yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun kararıyla birlikte yürütmesi durdurulan maddeler, nükleer santral ihalesini geçersiz konuma koymuştur. “Yer tahsisi” başlıklı maddenin ve teklifte sunulan birim satış fiyatına ilişkin esasları belirleyen maddenin yürütmesinin durdurulması ile ihalenin temeli ortadan kalkmıştır.

Karar, yer tahsis koşullarının sözleşmeye bırakılmayacağını belirtmektedir.

Yargı, yönetmelik çerçevesinde TETAŞ ile sözleşme imzalayan şirkete yer tahsisi yapılması, santralin kurulacağı yerin bakanlık tarafından belirlenip, şartnamede belirtilmesi ve yer tahsis şartlarını kapsayan ayrı bir sözleşmenin ilgili kurum veya kuruluş ile şirket arasında yapılmasına ilişkin maddenin yürütmesinin durdurulmasının gerekçesini, 5710 sayılı Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun'a dayandırdı.

Anayasa'ya göre "Belirli temel konuların ve bunun sınırlarının Yasa'da belirlenmesinden sonra bu alana ilişkin ayrıntılı düzenlemenin ilgili bakanlık tarafından hazırlanıp, Bakanlar Kurulu onayı ile yürürlüğe girecek yönetmeliğe bırakılmasını" yetki devri olarak nitelendirmeyen İdari Dava Daireleri Kurulu, şu saptamayı yapmıştır: "Ancak, bu amaçla çıkartılacak yönetmelikte, 5710 sayılı Kanun'un 3. maddesinin 3. fıkrasında sayılan konularda, ayrıntılı düzenlemelere yer verileceği de tartışmasızdır."

Böylece yer tahsis şartlarının kurumla şirket arasında yapılacak sözleşme ile belirlenmesine itiraz eden Kurul, yönetmelikte gerekli düzenlemelerin yapılmadığına hükmederek ilgili maddenin yürütmesini durdururken, gerekçesini de şöyle ortaya koymuştur: "... anılan maddenin 3. fıkrasında, yer tahsis şartlarını kapsayan ayrı bir sözleşmenin ilgili kurum veya kuruluş ile şirket arasında yapılacağı öngörülmek suretiyle, yer tahsisine ilişkin koşulların yönetmelikle belirlenmek yerine ilgili kurum veya kuruluş ile şirket arasında yapılacak sözleşmeye bırakıldığı, diğer bir anlatımla bakanlık tarafından belirlenen santralin kurulacağı yerin şirkete hangi koşullarda tahsis edileceğine ilişkin kurallara yönetmelikte yer verilmediği anlaşıldığından, anılan yönetmelik hükmünde ve bu madde yönünden Dairece verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir."

Karar ile Siyasal İktidarın Fiyat Oyunu Belgelenmiştir

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, ihalede katılımcıların sunacağı tekliflerin usul ve esaslarını belirleyen, Yönetmeliğin 10. maddesinin yürütmesinin durdurulmasını da birim satış fiyatlarına "Ulusal Radyoaktif Atık Hesabı (URAH) ve İşletmeden Çıkarma Hesapları (İÇH) katkı paylarının da dahil edilmesinin 5710 sayılı Nükleer Santral Kurulumuna İlişkin Yasa'ya aykırı olduğuna dayandırmıştır.

Kurul, bu maddenin iptal gerekçesini de şöyle ortaya koymuştur: "...Yasa'nın 5. maddesinin 4. fıkrası uyarınca URAH ve İÇH için ödenecek 0.15 sent/kilovat saat katkı payının şirketin yükümlülüğünde olduğu da tartışmasızdır. Oysa Yönetmeliğin 10. maddesinde, bu yasal düzenlemeye aykırı olarak, URAH ve İÇH katkı paylarının da yatırım bedeli, sabit işletme bedeli, değişken işletme bedeli ve yakıt bedeli ile birlikte birim satış fiyatı içerisine dahil edildiği, böylece şirkete ait olan bu yükümlülüğün, elektrik enerjisini satın alacak kuruluşa (TETAŞ) yüklenildiği anlaşıldığından, Yönetmeliğin 10. maddesinde 5710 sayılı Kanun'a uyarlık görülmemiştir."

Kurul, 5710 sayılı Yasa'daki "Ayrıca santralin faaliyeti süresince oluşacak atıkların taşınması, depolanması ve/veya bertaraf edilmesi ile ilgili her türlü finansal maliyetlerin ve santralin işletme süresinin sonunda işletmeden çıkarma masraflarının karşılanması için oluşturulacak hesapların her birine 0.15 cent/kWh (ABD doları cinsinden) katkı payı ödemekle yükümlüdür" düzenlemesine de atıfta bulunmuştur.

Kurul, AKP Hükümeti'nin Yönetmelik aracılığıyla dolaylı yoldan kamuya yük bindiren düzenlemesini iptal etmiştir.

Kurul, Danıştay 13. Dairesi'nin Yönetmeliğin "yarışmaya katılacaklarda aranacak şartlar" başlıklı 7. maddesindeki yarışmaya teklif verenlerin nükleer santral işletmeciliği deneyimi olan şirketlerle "anlaşma yapılacağına dair niyet mektuplarının bulunması", süpervizörlük anlaşması yapılmasına yönelik olarak da "veya anlaşma yapılacağına dair niyet mektuplarının bulunması" yönündeki ibarelerin yürütmesini durdurmasını da yerinde bulmuştur.

Herkes anlamalıdır:

Tek katılımcı olmasına rağmen devam ettirilen, teklif fiyatı yüksek olmasına rağmen aynı şirketten hukuken geçersiz tekliflerle sonuçlandırılmaya çalışılan, yaratılan hukuki karmaşa içerisinde süre uzatımına gidilen nükleer santral ihalesi, yargının verdiği yönetmeliğe ilişkin yürütmeyi durdurma kararıyla hukuken sona ermiştir.

Siyasal iktidarı uyardık, bir kez daha uyarıyoruz:

Ülkemizin " nükleer santrallerden elektrik üretme macesasına" atılmasına gerek yoktur.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SIYASAL İKTİDAR ARTIK NÜKLEER SANTRAL İHALELERİNİ TÜRKİYE GÜNDEMİNE GETİRMEMELİDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, nükleer santral ihalesinin iptal edilmesi üzerine 21 Kasım 2009 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

AKP Hükümeti'nin dayatmalar ve hukuksuz uygulamalarla skandala dönüştürdüğü nükleer santral ihalesinde artık yolun sonuna gelinmiştir. TMMOB tarafından açılan davada, yargının verdiği kararla hukuksuz hale gelen nükleer santral ihalesi bir kez daha iptal edilmek zorunda kalmıştır. Hükümet, artık ihale iptaliyle yetinmemeli, nükleer santral macerasından vazgeçtiğini açıklamalıdır.

TMMOB olarak nükleer santral ihaleleri konusunda siyasal iktidarı defalarca uyardık! Türkiye'nin nükleer santral macerasına atılmasına gerek olmadığını defalarca söyledik.

Siyasal iktidarın Türkiye'de nükleer santral yapılmasında ki ısrarcı tutumunun nedeninin ülkemizin enerji sorununu

çözmek değil, Türkiye'yi nükleer santral endüstrisine pazar yapmak olduğunu defalarca anlattık.

AKP iktidarı, Türkiye'nin enerji sorunlarıyla ilgili geleceğe yönelik ciddi bir planlama yapmak yerine nükleer lobilerin dayatmaları ile nükleer santral ihalesine kilitlenerek ülkemizin 4 yılını heba etmiştir.

Siyasal iktidar artık, nükleer santrallerde ısrarcı olarak yargıyı ve bizi oyalamaktan vazgeçmelidir.

Adına "yarışma" denilen ihale süreci dördüncü iptalle artık bir skandallar dizisine dönüşmüştür. TETAŞ'tan yapılan ihale iptali açıklamasıyla yetinilmemeli, siyasal iktidar bir an önce bu maceradan vazgeçtiğini kamuoyuna duyurmalıdır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MESLEK ÖRGÜTLERİNE YÖNELEN BASKICI VE ANTİDEMOKRATİK YAKLAŞIMI REDDEDİYORUZ!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Eczacıları Birliği Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun meslek örgütlerine yönelik hazırladığı rapora ilişkin olarak 20 Kasım 2009 tarihinde İstanbul Tabip Odası'nda bir basın toplantısı düzenledi.

Basın toplantısına, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Nail Güler, TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Gençay Gürsoy, Türk Dişhekimleri Birliği Genel Saymanı Tarrık İşmen ile İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ertem katıldı.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (DDK) 28 Eylül 2009 tarihinde "Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları'nın Teşkilat ve Mali Yapıları, Denetimleri, Organlarının Seçimlerine Dair Esasların Değerlendirilmesi ile Bunların Etkin ve Verimli Şekilde Hizmet Yürütmelerinin ve Geliştirilmelerinin Sağlanması Amacıyla Alınması Gereken Tedbirler" konulu bir Araştırma ve İnceleme Raporu yayınlamıştır. Kendisi 799 sayfa ve 1062 sayfalık da bir eki olan rapor beş bölümden oluşmaktadır, özeti kamuoyu ile paylaşmıştır.

16 Ekim 2009'da basın aracılığıyla Rapor'dan haberdar olunduktan sonra DDK'dan yazı ile istenmiş, 6 Kasım 2009 tarihinde gelen yanıtta "uygulanması Başbakanlığa ait olan" raporun içeriğinde gizlilik taşıyan bilgiler olması nedeniyle tamamının verilemeyeceği bildirilmiştir. Bugün itibarıyla rapora ilişkin daha fazla bilgi edinemeyeceğimiz anlaşılmaktadır. Rapor'un geri kalanının açıklanmamış olması Rapor'un ideolojik bir amaç doğrultusunda şekillendirildiğinin belirtisi olarak değerlendirilmelidir.

Meslek örgütleri olarak sürece ilişkin değerlendirmelerimizi bu aşamada kısaca paylaşmayı gerekli görüyoruz.

Meslek örgütlerinin mesleğe ait sorumlulukları ve toplumsal rolleri ile "sivillik" tartışması hemen her zaman güncel ve yaşayan bir tartışma başlığıdır. Bu tartışmanın

demokratik bir ülkedeki tezahürü ile 12 Eylül Anayasası gibi rolü belli bir düzenleme zemininde yaşanması arasında fark olacağı aşikârdır. Bu açıklamada yer alan örgütler mevcut Anayasa'nın bütününe ve özel olarak da meslek kuruluşlarını tanımlayan 135. maddesine yönelik değerlendirme ve taleplerini hem kamuoyu hem de TBMM ile her zaman paylaşmışlardır. Dolayısıyla yasa yapıcı olarak TBMM ve özel olarak 2002 Kasımı'ndan bu yana tek başına iktidar olan AKP iktidarı meslek örgütlerinin de yer aldığı Türkiye'nin demokratik ortamının seviyesinden sorumludur. Meslek örgütlerinin gelişim ve etkinliğinin önündeki temel engel olarak öncelikle bu durum saptanmalıdır.

Raporun 16 Ekim 2009 tarihinde ANKA Ajansı tarafından haberleştirilerek kamuoyuna yansımaya iki nokta öne çıkmıştır:

1. Meslek örgütlerinin ideolojik-politik organizasyonlar gibi hareket etmeleri ve
2. Kuruluş amaçları dışında kâr amaçlı organizasyonlara benzemeleri.

Bu durum haberde aşağıdaki biçimde ifade edilmiştir:

"Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (...) meslek kuruluşlarının politize olduğunu, ideolojik faaliyet içinde bulduklarını savunarak gerçek işlevlerine kavuşturulmaları gerektiğini bildirdi."

Meslek örgütleri olarak deneyimlerimiz, sendikalara yaklaşım, muhalif olduğu düşünülen odalara yönelik hukuk tanımaz tavırlar ve özel olarak halen Türk Tabipleri Birliği nezdinde Sağlık Bakanlığı'nın denetleme girişimi göz önüne alındığında raporun hedefi konusunda endişelerimiz artmaktadır. Daha açık söylemek gerekirse Rapor'un diline hâkim olan söylemin meslek örgütlerini "öteki" olarak konumlandıran bir yönü olduğunu, meslek örgütlerini kamuoyu nezdinde karalamak amaçlı sistemli bir faaliyetin sürdürüldüğünü düşünmekteyiz.

Meslek örgütleri olarak bilançolarımız dahil bütün mali ve diğer etkinliklerimiz açık olup, kâr amaçlı organizasyonlar olarak kamuoyuna tanıtılmayı reddediyoruz. Cumhurbaşkanlığı gibi en ciddi ve özenli yaklaşımın bekleneceği bir kurum adına hazırlanan raporun toptancı yaklaşımını kurumsal kimliğimize yönelik saldırı olarak görüyoruz.

Hatırlatmak isteriz: Bizler 1980 sonrası yakın tarihimizin her türlü baskıcı, insan haklarını çiğneyen, örgütlenmeyi

ezen, demokratik hakları bastıran iktidarlarına karşı mücadeleye eden örgütleriz.

Bizler, mesleki sorumluluklarımızla halkın yararını buluşturmaya çalışan örgütleriz. O nedenle depremlerden nükleer santrallere, selden işkenceye, 2B arazilerinden kentsel dönüşüme, demokratik bir Anayasa talebinden Susurluk'a-kontrgerillaya... halkın örgütlü kesimleri olarak duyarlılığımıza denk düşen tutumlar aldık, görüşler açıkladık.

Kurul'un "çözüm önerileri"nin meslek örgütlerinin mesleki hak ve yararlar ile toplumun yararını buluşturan çizgiyi yürütmek amaçlı yaptıkları lobi, eylem, propaganda çabalarını siyaset yapmak şeklinde nitelendirerek meslek kuruluşlarını politize etmek olarak değerlendirilmesi, endişelerimizin haklılığını açıklıkla göstermektedir. Bu etkinlikler demokratik bir ortamın gereğidir.

Öte yandan meslek örgütlerinin mevcut seçim sistemlerinin antidemokratik olduğu vurgusu ve çözüm önerisi olarak nispi temsilin dillendirilmesi dikkat çekicidir. Bu ifadeler Türk Dış Hekimleri Birliği'nin kanunlarında yapılması gereken çok fazla değişiklik varken bugünlerde sadece seçimlerine yönelik bir değişiklik önerisinin TBMM'ye sunulması ile "anlam" kazanmaktadır. Oysaki meslek örgütlerinde demokratik bir yapılanmanın oluşması 1982 Anayasası ve ilgili kanunlar ile meslek örgütleri üzerinde kurulmuş ve bugün de devam etmekte olan vesayetçi ve antidemokratik uygulamaların son bulması ile mümkündür.

Söylemek isteriz: Meslek örgütlerinin etkinleştirilmeleri, geliştirilmeleri için atılacak her adımın öznesi olduğumuz, içinde yer alacağımız bilinmelidir. Bunun yolu meslek örgütlerini "etkin ve verimli bir yapıya dönüştürmek için çözüm önerileri" adı altında ideolojik olarak sorgulamaktan ve ortadan kaldırmaktan değil, Türkiye'nin demokratikleştirilmesiyle birlikte bunu içine sindiren idarelerden, hükümetlerden geçmektedir.

Bir biçimde kurumsal kimliğimize yönelik her türden baskıya karşı birlikte hareket edeceğimizi, Türkiye'nin demokratikleşmesi için dün olduğu gibi bugün de bedel ödemeye hazır olduğumuzu kamuoyuna ilan ederiz.

Türk Tabipleri Birliği
Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği
Türk Eczacıları Birliği
Türk Dişhekimleri Birliği

“UMUT TACİRLİĞİNİN KAMU ELİYLE UTANÇ VERİCİ TEZAHÜRÜ” HALK BANKASI KRİZ FIRSATA ÇEVİRDİ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Türkiye Halk Bankası'nın 2500 kişi alacağını duyurarak açtığı sınava gireceklerden 50 TL başvuru parası almasıyla ilgili olarak 20 Kasım 2009 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Ülkemiz, son iki yılda 3,5 puan artan işsizlik oranıyla, işsizliğin en hızlı arttığı 54 ülke içinde 11'inci sıraya oturmuştur. Resmi rakamlarla yüzde 13.4 olan işsizlik oranı, iş bulma umudunu yitirdiği için iş aramayanlar da hesaba katılınca yüzde 20'lere ulaşmaktadır. Odalarımızın yaptığı araştırmalara göre son iki yılda her 4 mühendisten biri işini kaybetmiştir.

Yaşadığımız işsizlik gerçeği bu derece yakıcı iken bir kamu bankası olan Türkiye Halk Bankası'nın 2500 kişi alacağını duyurarak açtığı uzman yardımcısı, uzman yardımcısı (mühendis), servis görevlisi ve banko görevlisi sınavlarından sınav ve kişi başına 50 TL tahsil etmesi, ülkemizde insan hak ve özgürlüklerini hiçe sayan umut tacirliğinin kamuya kadar sıçramış son derece düşündürücü bir tezahürüdür. Halk Bankası'nın işsizlerin iş umudundan ticari kazanç sağlamaya dönük uygulaması ne insanlık onuru, ne de insan hakları açısından kabul edilebilir değildir.

Türkiye Halk Bankası A.Ş'nin 21 Kasım 2009 Cumartesi günü Türkiye'nin 17 il ve bölgesinde yapacağını duyurduğu “Uzman yardımcısı, uzman yardımcısı (mühendis), servis görevlisi ve banko görevlisi sınavlarından” sınav masrafı adı altında kişi başına 50 TL tahsil etmesi, bu parayı yatırmayı sınava giriş ön koşulu olarak belirlemesi ve girilmek istenen her sınavdan 50 TL alması ülkemizde “sosyal devlet anlayışının”, vatandaş- kamu ilişkisinin, insan hak, özgürlük ve onurunun ne denli ayaklar altına alınmış olduğunun son canlı örneğini teşkil etmektedir.

Öncelikle; Anayasa'nın 49. maddesinde de belirtildiği gibi çalışmak herkesin hakkı ve ödevidir. Ülkemizde bu hakkını kullanamayan ve talep edemeyen 5 milyona yakın işsiz yaşamaktadır. Bu insanlara işsizlik sigortası uygulaması son derece sınırlı sürede ve asgari ücret seviyesinde yapılırken, işsiz insana iş sağlama sorumluluğunu taşıyan devletin bir kurumu, istihdam yaratırken oluştuğunu iddia ettiği maliyeti işsiz insanlara yüklemeye çalışmaktadır.

Ayrıca; bu bir istihdam sınavıdır. Dolayısıyla, kendi ku-

rumsallığını devam ettirmek için eleman seçen bir kurum ortaya çıkan tüm sınav maliyetini yüklenmek zorunda-

dır. Oysa Halk Bankası, 2500 kişilik kadro için binlerce başvuru almış ve işsizlerden topladığı 50 TL'lerle başına yansıyan bilgiye göre 18 Kasım itibarıyla 17 milyon TL'lik bir fon oluşturmuştur.

Diğer yandan; bir kamu kurumu olan Halk Bankası bu sınavda KPSS sonuçlarından yararlanmamaktadır. İşsiz insanlarımız iş umudu yolunda zaten her yıl KPSS sınavlarına girerek istenen harç ve masrafları yapmaktadırlar. Bu durumda neden KPSS sonuçlarından yararlanma yoluna gidilmemektedir? Bu tutumuyla kamunun, işsiz, aç insanların son paralarını alarak, onları doldurduğu gemilerde deniz ortasında terk eden, insanlık suçu işleyen umut tacirlerinden bir farkı var mıdır?

İşsizliğin kısılcacında, borçlarıyla, açlıkla ve umutsuzlukla boğuşan gencecik insanlarımıza bu onur kırıcı muameleyi reva gören bir devlet anlayışı olabilir mi? Ayrıca aynı yeteneklere sahip ancak bu sınava verecek 50 lirası olmayan bir gençle sınava girecek parası olan gencin eşit koşullarda yarışmadığı bir ortamda kamu adaleti ne kadar sağlanmış demektir?

Birçok üyemizin de başvurduğu ve bu uygulama karşısında tepkilerini meslek odalarına ilettikleri bu sınavda uygulamanın hemen durdurulmasını, toplanan paraların işsiz insanlara ivedilikle iadesini ve böylesi bir durumun ülkemizde bir daha yaşanmamasını istiyor, gereği için tüm yetkililere ve kamuoyuna duyuruyoruz.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI KURULTAYI YAPILDI

TMMOB Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı 21-22 Kasım 2009 tarihlerinde İstanbul'da Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda gerçekleştirildi. TMMOB'nin 55 yıllık tarihinde bir ilk olan Kadın Kurultayında kadın mühendis, mimar ve şehir plancıların erkek meslektaşlarından farklı olarak yaşadığı özgül sorunlar, çözüm önerileri ve örgütlenme modelleri tartışıldı.

Kurultayın açılışında sırasıyla; Düzenleme Kurulu Başkanı ve EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Boran Başak Koç, Kurultay Düzenleme Kurulu Üyesi ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Gülay Odabaş, EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi Pınar Hocaoğulları ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuştu.

Düzenleme Kurulu Başkanı ve EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Boran Başak Koç, ülkemizde kadınların çok fazla bedel ödediğini belirterek, "Biz de erkek meslektaşlarımızdan farklı olarak kadın kimliklerimizden ötürü birçok problem yaşıyoruz. Eğitim sürecinden iş bulma sürecine, uzmanlık alanı seçiminden vasıflarımıza uygun istihdam ve ücretlendirmeye kadar birçok alanda sorunlarla karşılaşılıyor. Amacımız TMMOB örgütlülüğü içinde çözüm önerileri oluşturmak" dedi.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Gülay Odabaş da mühendis, mimar olsalar da ülkemizde kadın olmanın çok zor olduğunu belirterek, "TMMOB tarihinde ilk kez bir kadın kurultayı gerçekleştiriyoruz. Kadınlar örgütlü, TMMOB daha güçlü" şeklinde konuştu.

EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi Pınar

Hocaoğulları da istihdam sürecinde kadınların yaşadığı sorunlara dikkat çekerek, özellikle ekonomik kriz dönemlerinde işsizliğin ilk olarak kadınları etkilediğini, işten ilk çıkarılanların kadınlar olduğunu söyledi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da ülkemizde cinsiyet ayrımcılığının, aile içi ilişkilerden başlayarak toplumsal hayat içerisinde her düzeyde yaşanmaya devam ettiğini belirterek, Kurultayda oluşturulacak görüşlerin TMMOB ortamına aktarılması için Yönetim Kurulu'nun gerekli çabayı göstereceğini ifade etti.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın konuşması şöyle:

343.000 olan toplam üye sayımızın yüzde 18,55'i kadın arkadaşlarımızdan oluşuyor. Bu kurultayda TMMOB örgütlülüğünde bu ölçekte bulunan kadın arkadaşlarımız adına oluşturacağınız görüşlerin TMMOB ortamına aktarılması için Yönetim Kurulumuzun gerekli çabayı göstereceğinin de bilinmesini dilerim.

Ayrıca bir konuyu da bilgilerinize sunmak isterim: Genel Kurul kararı gereği kurulan Kadın Çalışma Grubumuz, üç

defa toplanabildi ve son toplantısını Ocak 2009'da yaptı. Gönül isterdi ki; kadın arkadaşlarımız bu çalışma grubuna sahip çıkarsalardı da bu toplantıları sürdürebilselerdi. Ve buraya Kadın Çalışma Grubu'nun "Mevcut Durum Analiz Raporu"nu sunabilselerdi, cinsiyet ayrımcılığı takip sekreteriyasının altyapısını oluşturabilselerdi. Genel Kurulun bu kararının örgütümüz ve kadın arkadaşlarımızca içselleştirilemediğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Sevgili Arkadaşlar,

Bugün ülkemizde cinsiyet ayrımcılığı, aile içi ilişkilerden başlayarak toplumsal hayat içerisinde her düzeyde yaşamaya devam ediyor. İş yaşamında, sosyal yaşamda, aile içi yaşamda kadının kadın olmasından kaynaklı sorunlar, tarihsel, kültürel, dinsel faktörler nedeniyle görmezden geliniyor, kadın sorunu indirgemeci bir mantıkla ele alınarak "siğ" politikada malzeme olarak kullanılıyor.

Küresel kapitalizmin yeni liberal politikaları, kadının toplumsal alanda cinsiyetçi politikalarla daha fazla ezilmesine olanak sağlıyor, bunun sonucunda da kadının aile, toplum ve çalışma yaşamındaki konumu, daha fazla geriliyor. Ülkemizde de IMF ve Dünya Bankası'nın yapısal uyarlama programlarının getirdiği özelleştirmeler ve yoksulluğun yaygınlaşması ve derinleşmesi sonucunda ilk önce işten atılanlar kadınlar oluyor. Düşük ücretli meslek grupları kadınların yoğun çalıştığı sektörler haline geliyor. Kayıt dışı çalışanların büyük çoğunluğunu yine kadınlar oluştururken, yoksulluk ve işsizlik derinleşiyor ve bu durum da ilk önce kadınları vuruyor.

Aile yaşamında ve çalışma hayatında kadının konumuna bakıldığında koşulların hiç de eşitlikçi olmadığı görülüyor. Anayasa'da 'Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.' ifadesi bulunmasına karşın, yasal düzenlemeler yeterli olmuyor. Kız çocuklarının okutulmamasına, töre cinayetlerinin hâlâ devam etmesine, iş yaşamında kadın istihdamının engellenmesine olanak sağlayan her türlü düşünce ve yapı bu ülkenin her noktasını sarmış durumda.

Anayasa'nın 10. maddesi, İş Kanunu'nun 5. maddesi, CE-DAW'ın (Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi) 11. mad-

desi ve diğer maddeleri ile Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) belgelerinde cins ayrımı yapılmaması yer almasına karşın MTA, TPAO, DSİ gibi kamu kuruluşlarında personel alım ilanlarında cins ayrımı yapılması ülkenin bulunduğu yeri açıkça gözler önüne sermektedir. Bu uygulamaları yapanların da kamu kuruluşları olması ayrıca dikkat çekicidir.

Bu konu ile ilgili hepinizin yakından bildiği bir örneği burada vermek isterim:

Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğü, 33 meslek grubu istihdamı için 13 Haziran 2005 tarih ve 28844 sayılı Resmi Gazete'de ilan vermişti. Verilen ilanda, alınacak personel için aranan koşullar içerisinde, cinsiyet ayrımcılığına neden olacak bir düzenleme yapılmış ve 33 meslek grubundan sadece 10 meslek gurubu için "Kadın/erkek" koşulu aranmış, diğer tüm gruplar için ise "erkek" olma koşulu aranmıştı. Bu durumun Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesi ile Birliğimiz yargıya başvurdu ve Danıştay 12. Daire'de yapılan yargılama sonucunda Danıştay yapılan düzenlemeyi cinsiyet ayrımcılığına neden olduğu gerekçesi ile iptal edildi. TMMOB alınan bu karardan sonra pek çok kurum, kuruluş ve şirketlerin iş ilanlarını takip ederek yazılı ve sözlü uyarılar ile verilen ilanların düzeltilmesini de sağladı. Bu çabalarımız sürüyor.

Oysa herkes bilir: Üniversitelerimiz bünyesindeki bölümlere öğrenciler, kadın erkek ayrımı yapılmadan alınmakta, erkekler ve kadınlar mesleğinin gerektirdiği zor arazi koşullarında bile çalışabileceği bilinciyle mezun olmaktadır. Ama bu ülkenin gerçeğinde, aynı iş koşullarında erkeklerle eşit çalışma gücüne sahip kadın meslektaşlarımız aleyhine çalışma hayatına girişte politik ve yönetsel tercihlere bağlı olarak cinsiyet ayrımcılığı yapılması vardır. Böyle bir ayrımcılık yapan bu zihniyet, kadınların üniversitelerin mühendislik bölümlerine alınmalarını savunan bir anlayış ile özdeştir. İstihdamda cins ayrımcılığının örnekleri yaşanırken, bugün eğitilmiş kadınların bile sorunlarının çok fazla olduğu iş hayatında; sosyal güvencesiz işçi olarak çalışan kadınlar, 'eşit işe, eşit ücret' uygulamasından yoksun olarak çalışmakta, kadın kimliği ucuz emek gücü olarak görülmektedir.

Bu kurultayda bunları ve birçok sorunu, çözüm önerileri ile birlikte ayrıntılandıracağımıza eminiz.

TMMOB Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayımız;

En azından “Sosyal adalet için, iş güvencesi için, eşit işe eşit ücret için, eğitim ve sağlığa ayrılan payın yükseltilmesi için, kadınlara yönelik sosyal, siyasal ve kültürel alandaki ayrımcılığın kaldırılması için, ırkçı-şoven ve cinsiyetçi eğitime son verilmesi için, fırsat eşitliği için, kamusal ve özel alanda kadına yönelik şiddetin son bulması için, kadınlara yönelik tüm ayrımcılığın kaldırılması için, kadınlara yönelik uluslararası taahhütlerin yerine getirilmesi için, ev işlerinin toplumsallaşması, gündüz bakımevlerinin ve kreşlerin açılması için, çalışma yaşamındaki cinsiyetçi bakışın değişmesi için, terfi ve atamalarda eşitlikçi davranılması için, çalışma yaşamının demokratikleşmesi için, kadınların yetki ve karar mekanizmalarında yer alması için, işsizlik, yoksulluk ve şiddete karşı durmak için, kadın mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarını görünür kılmak için, onurlu bir yaşam için, Türkiye’de, Irak’ta, Filistin’de, Lübnan’da ve tüm dünyada mağdur olan kadınlar için, tüm kadınların ‘kadın dayanışması’ni göstermek için’ en azından bunlar için önemlidir.

TMMOB, *‘Egemen sınıfın çıkarlarına hizmet eden cins ayrımcılığı çözülmeye özgür ve eşit bir toplum yaratılması mümkün değildir.’* demektedir.

TMMOB, *‘Kadın erkek yan yana, omuz omuza, yaşamın her alanında!’* demektedir.

Sevgili Arkadaşlar,

Konuşmamı bitirirken bildiğiniz bir Türkiye gerçeğini de sizlerle burada paylaşmak istedim:

30 Aralık 2005’te yerel bir Bursa gazetesi şunları yazıyordu:

29 Aralık 2005 gece saat 02.00 sıralarında Merkez Nilüfer ilçesi Yaylacık Mahallesi’ndeki 150 işçinin çalıştığı yatak fabrikasında yangın meydana geldi. 16.00-24.00 vardiyası için fabrikaya gelen işçilerden 10 kişinin fazla mesai yapmasına karar verildi. Bunun üzerine yaşları 15 ile 32 arasında değişen 10 kadın işçi 04.00’te çıkmak üzere mesaiye kaldı. Ancak fazla mesainin iki saatlik bölümü geçmişti ki fabrikada henüz belirlenemeyen bir nedenle yangın çıktı. Kısa sürede büyüyen yangında dışarı çıkmayı başaramayan 5 kadın işçi hayatlarını kaybetti. İşçilerden

3’ünün karbonmonoksit gazından zehirlendiği, birinin feci şekilde yandığı, diğerinin de vücudunda yanık izleri bulunduğu belirlendi.

Evet, Özey Tekstil Fabrikası’nda çalışan Ayşe Denizdalan (15), Gülten Çiçek (21), Necla Özveren (27), Sevgi Sesli (32), Şadife Dudüs (18) yanarak can verdi. Sevgi hamileydi, işçiler sigortasız çalıştırılıyordu. Fabrikada iş güvenliği önlemleri alınmamış ve kapı üzerlerine kilitlenmişti. Kadın işçilerin ölümü ile ortaya çıkan facia, ölümlerinden sonra da son bulmadı. Acı olay sonrasında SSK tarafından açılan soruşturmadan aklanarak çıkmak isteyen işveren, cenazeler kalktıktan sonra sigorta işlemlerini yaptırdı.

Yaşamını kaybeden işçilerin cesedi ilk etapta Adli Tıp Kurumu Morgu’na kaldırılırken, kurtulmayı başaran Kevser Zorlu (22), Gülhan Çiçek (22), Ferhan Karakuş (20), Dilek Karadeniz (21) ve Melek İyidemi (22) ise hastanede tedavi altına alındı. Yangının söndürülmesinin ardından, ölenlerin hikâyeleri de belirmeye başladı.

Hikâyelerini Evrensel gazetesinde Yücel Sarpdere arkadaşımız 3 Ocak 2006’da şöyle yazmıştı:

“Saçlarım tutuştu önce...

Gözlerim yandı kavruldu...

Bir avuç kül oluverdim.

Külüm havaya savruldu” diyordu Nâzım usta.

Adları Necla, Sadife, Necla, Gülten, Ayşe, Sevgi’ydiler.

Bursa’da bir fabrikada iş vaktinde çatır çatır yanarak öldüler.

Gencecik 5 kız... 5 işçi.

Saçları mı tutuştu önce? Duman mı sarıldı isli elleriyle boğazlarına?

Kaçıp da kurtulmak için ateşin yakıcılığından. Atlayamadan camdan.

Kaçmak için koşarken ama, kaçamadan...

“KAÇAMADILAR” diye yazdı gazeteler.

Yan sütunlarda ise, “KAÇAKTILAR” diye anlattılar.

Kaçak işçi! Sendikasız, sigortasız ve kaçak.

Kimden kaçıyorlardı oysa? Kimdi kovalayan?

Kimdi alevler kadar olamayan? Kovalayıp da yakalayamayan?

Ama tam kaçarken, bu kez kaçamadılar!

Ölümün gazabına yakalandılar.

Ölüm için, soğuk derler.
Soğuk, buz gibi, geliverir bir anda.
Peki, soğuk ölümün elinde cayır cayır yanmak nasıl bir şeydir acaba?
Çıkıp anlatsalar da anlasak;
Gencecik kızlar, çocuklar, üç paraya ölmek için nasıl şartlarda yaşamalı ki, nasıl bir mecburiyetten tıklımalı oralara, soluksuz dişiler gibi, makineler arasına?
Kaçarak mı girmişlerdi fabrikaya?
Kaçarak mı durmuşlardı makinelerin başına?
Kaç milyon kaçak işçi var “özgür, cennet, mutlu, müreffeh ve kalkınmış ve kalkınmakta olan” bu topraklarda?
Bir değil, beş değil, 10 milyondan fazla insan nasıl kaçak çalıştırılır?
Ve kaçarken kaçamadan, nasıl yakalanıp da yanıp yanıp tutuşurlar?
İhracatımız kaç para oldu? Kotalar nasıl doldu? Çin’le rekabet ne durumda?
Milli gelirden kaç bin dolar düşüyor adam başına?
Ah! Ama ortada küçük bir sorun var galiba.
Kaçarak veya kaçmayarak çalışan işçiler, ihracat rakamlarına, kotalara, rekabet alanlarına, ucuz, cehennemvari iş gücü piyasasına dahil de, 5 bin dolarlık milli gelirden düşen paya dahil mi ki acaba?
Adları Necla, Sadife, Necla, Gülden, Ayşe, Sevgi’ydiler.
Yanarak öldüler!
Kalkınan ve kalkınmakta olan, mutlu Türkiye tablosuna

giremeseler de...

Vahşi kapitalizmin, bu soyguncu, vurguncu düzeninin, zalim ve acımasız dişilerinin arasında sıkışıp, gencecik yaşlarında, hiç yaşayamadan, insanca yaşam, yaşamdan pay almak nedir görmeden küllere gömüldüler.

Adları ölümler bölümüne düştü şimdi nüfusta.

“Ölüm hep bize, bize mi düşer usta?”

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Biliyoruz: Mücadele edilmezse ülkemizin bu gerçekliği hep yaşanacaktır.

Sevgili Arkadaşlar,
Diyorsunuz ki:

“Susmamız oturmamız
Hep boyun eğmemiz
Hayatı seyretmemiz
İstendi bugüne dek
Suskunduk ve bekledik
Yaşandı seyrettik
Sonunda yeter dedik
Bir daha susmayana dek
Kadınlar vardır
Kadınlar her yerde”

Evet, TMMOB’de de kadınlar vardır. Kurultayımızın başarılı geçmesi dileklerle, hepimize saygılar sunuyorum.

ANKARA’DA “AÇLIĞA, YOKSULLUĞA, İŞSİZLİĞE VE ZAMLARA HAYIR MİTINGİ”

Aralarında TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu’nun da yer aldığı Ankara Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından 22 Kasım 2009 tarihinde düzenlenen “Açlığa, Yoksulluğa, İşsizliğe ve Zamlara Hayır” mitinginde binlerce kişi AKP Hükümetini ve neoliberal politikaları protesto etti.

Öğlen saatlerinde Gençlik Parkı önünde toplanan binlerce eylemci, “Açlığa, yoksulluğa, işsizliğe zamlara hayır”, “25 Kasım’da grevdeyiz” yazılı pankartlar açarak mitingin gerçekleştirileceği Kolej Kavşağı’na yürüdü. Mitingde, Tertip Komitesi adına yapılan konuşmada; işten çıkarmaların durdurulması, çalışma saatlerinin kısaltılarak fazla çalışma uygulamasının yasaklanması, kamu istihdamının artırılması, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin parasız ve kaliteli olarak kamu tarafından sunulması, otomatığe bağlanan zamların geri alınması, zenginleri kurtarma paketleri yerine emekçilerin ve yoksul halktan yana uygulamaların olması ve SSGSS Yasası’nın iptal edilmesi talepleri dile getirildi.

TMMOB KAMU EMEKÇİLERİNİN 25 KASIM UYARI GREVİNİ DESTEKLEMEDİR

“Toplu sözleşme hakkımızı çiğnetmemek için, insanca ücret için, krizin bedelini ödememek için, demokratik bir çalışma yaşamı için, 25 Kasım’da grevdeyiz” diye yola çıkan KESK’in 23 Kasım 2009’da İstanbul’da düzenlediği basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da katıldı.

KESK Genel Başkanı Sami Evren’in yaptığı basın açıklamasından sonra söz alan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Yönetim Kurulu’nun 31 Ekim 2009 tarihli toplantısında alınan karar gereğince KESK’in bu etkinliğini örgütlü yapıları ile desteklediğini ifade etti. Etkinliğin Türkiye demokrasi mücadelesi içinde önemli bir yere oturacağını belirten Mehmet Soğancı, 350.000’e ulaşan üye sayısının yaklaşık üçte birinin kamu çalışanı olduğunu belirterek tüm üyelerini de bu etkinliğe destek vermeye çağırdı.

Basın açıklamasına ayrıca DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, Türk-İş Genel Sekreteri Mustafa Türker, TTB Genel Başkanı Gençay Gürsoy, İstanbul Eczacılar Odası Sekreteri Hakan Ertem ile Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Abdullah Aysu da katıldı. Katılımcılar konuşmalarında uyarı grevini desteklediklerini belirttiler.

TMMOB KAMU EMEKÇİLERİNİN BİR GÜNLÜK UYARI GREVİNE DESTEK VERDİ

Türkiye’nin her yerinde “Toplu sözleşme hakkımızı çiğnetmemek için, insanca ücret için, krizin bedelini ödememek için, demokratik bir çalışma yaşamı için 25 Kasım’da grevdeyiz” diyerek bir günlük uyarı grevine giden kamu emekçilerine, TMMOB de üyeleriyle destek verdi.

KESK’e bağlı sendika üyesi kamu çalışanları eylem için Ankara’da Ziya Gökalp Caddesi’nde toplandı. TMMOB, TTB, DİSK ve çok sayıda demokratik kitle örgütünün destek verdiği eylemde sloganlar ve taşınan dövizlerle “grevli toplu sözleşme hakkı” istendi.

Mitingde konuşan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, “Buradan muhteşem görünüyorsunuz. Esas olan budur, uyarı budur, grev budur” diyerek miting alanındakileri selamladı. TMMOB’nin 350 bini aşan üyesinin üçte birinin kamuda çalıştığını belirten Soğancı, “Sizin sorunlarınız bizim sorunumuzdur. Bizim sorunlarımız halkımızın sorunlarından ayrı değildir. Bugün buraya gasp edilen grevli toplu sözleşme hakkımızı almak için geldik; aşımıza, işimize, geleceğimize sahip çıkmak için geldik. Vahşi kapitalizmin küresel krizinin bedelini ödememek için geldik. KESK’le, kamu emekçileriyle dayanışma için geldik. Bugün burada Türkiye demokrasi mücadelesine bir ünlem konuyor. Bunun adı daha iyi bir yaşam ve daha iyi bir gelecek için bir siyasi iktidarı uyarı eylemliliğidir. Şimdi karanlığa karşı direnme zamanıdır. Şimdi bu mücadeleyi omuz omuza yürüyerek büyütme zamanıdır. Şimdi kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz deme zamanıdır” şeklinde konuştu.

CUMHURİYET GAZETESİ'NE MESLEK ÖRGÜTLERİNE YÖNELİK BASKILAR VE TELEFON DİNLEMELERİ KONUSUNDA GÖRÜŞ BİLDİRİLDİ

Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan "Korku İmparatorluğu" yazı dizisinde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, meslek örgütlerine yönelik baskılar ve telefon dinlemeleri konusunda görüş bildirdi. Söz konusu demeç Cumhuriyet'in 26 Kasım 2009 tarihli sayısında yayımlandı.

Cumhuriyet gazetesine gönderilen yanıtlar şöyle:

- Muhafif kişi ve kurumlara yönelik Hükümet baskısından, 23 meslek odasını bünyesinde bulunduran TMMOB nasıl etkileniyor? Hükümetin meslek insanlarına ve örgütlerine karşı bakış açısını TMMOB başkanı olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde siyasi muhalefetin yetersizliği nedeniyle muhalefet görevi biraz da meslek örgütleri ve demokratik kitle örgütlerinin üzerine kalmış görünüyor. Meslek örgütleri muhalefet etmek için hareket etmiyorlar oysaki. Bizim görevimiz; mesleki birikimimiz ve mühendislik bilgisi ile bilimin ışığında ülke gerçeklerini yorumlamak. Ülkemizin ve dünyanın bugün içinde bulunduğu tabloya bakarak iyi ve güzel yorumlar yapmak çok mümkün olmuyor ne yazık ki. Doğal olarak söylediklerimiz çoğu zaman siyasi iktidarların işine gelmiyor.

Bizim, düzenlediğimiz sempozyum, kongreler, yayınladığımız teknik raporlar, yaptığımız basın açıklamaları, açtığımız davalarla amaçladığımız halkın çıkarlarını korumak. Ancak, yapılan her bilimsel çalışma, bir anlamda egemen yapıya, siyasi iktidarlara muhalefet içerdiği için çalışmanın bilimselliği ikinci plana itiliyor ve iktidarlar tarafından bilimsel olmaktan daha çok siyasi bir tavır olarak yansıtılıyor.

Bu açıdan meslek örgütlerine yönelik baskı her dönem var; ama AKP döneminde daha da arttı. AKP'nin "ben yaptım oldu" anlayışının en çok karşısında duranlardan biri TMMOB. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği özellikle hukuksal alanda yürüttüğü mücadele ile AKP'nin tasarruflarını engellemiş oluyor. Böyle olunca da siyasi iktidarın tepkisini çekiyor. Bunun örneklerini Başbakanın ya da belediye başkanlarının konuşmalarında çok açık bir şekilde görüyoruz. Bizi, kendilerine engel olmakla suçuyorlar. Evet, biz halkın, ülkenin çıkarlarını hiçe sayan

uygulamalarının önünde engel ve meslek örgütü olarak da bunun sorumluluğumuz olduğunu düşünüyoruz.

- Telefon dinlemelerinin hukuk dışı olduğu ve muhalif kurumlara karşı baskı unsuru olarak kullanıldığı görüşüne katılıyor musunuz?

Son günlerde kimi kişi ve kuruluşların telefonlarının dinlendiğine dair basında çıkan haberler ile ülke gündemine gelen konu, aslında uzun yıllardır yapılan ve hukuka aykırılığı çeşitli kesimler tarafından defalarca dile getirilen bir konudur. Ülkemizde yıllardır telefonlar dinlenmekte, haberleşme özgürlüğü ve özel hayatın gizliliği ihlal edilmektedir. Konunun ülke gündemine gelmesi ise var olan hukuk dışılığın, hukuku tesis etmekle yükümlü kişi ve kurumlara yönelmesiyle olmuştur.

Bilindiği üzere haberleşme özgürlüğü, haberleşmenin ve özel hayatın gizliliği Anayasa ile güvence altına alınmıştır. Bu temel hak ve özgürlükler ise ancak istisnai durumlarda ve yasada belirtilen ölçüler içerisinde kalmak koşulu ile sınırlanabilir. Oysaki bugün geline nokta hukuk devleti ilkesinin ortadan kalktığı, kendi yargı mensuplarını dahi dinleyen bir devlet yapısının ortaya çıktığını söylemek yerinde olacaktır.

Anayasa ile koruma altına alınmış temel hak ve özgürlüklerin bu denli pervasızca ihlal edildiği bir ortamda demokrasinin varlığından söz etmek mümkün değildir.

- Hükümet temsilcilerinin sözlü saldırıları dışında, meslek örgütlerini etkisiz hale getirmek amacıyla yapılan fiili ve yasal değişiklikler nelerdir? (Yönetmelik değişiklikleri, yetkilerin daraltması vb.)

Öyle görülüyor ki, siyasal iktidar yakın gelecekte meslek örgütleriyle ilgili baştan sona yeni bir yapılanmanın hazırlığı içinde ve bunun zeminini hazırlıyor. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun meslek birliklerine yönelik olarak 2008 yılında başlattığı incelemeye ilişkin rapor geçtiğimiz ay tamamlandı. Kurul'dan bizimle ilgili tespitleri de içeren raporun tamamını istememize rağmen "gizli" olduğu gerekçesiyle elde edemedik. Ancak rapor özetindeki genel tespitler gösteriyor ki, iktidarın kendi önünde engel olarak gördüğü meslek örgütlerinin yeniden yapılandırılmasına yönelik girişimler önümüzdeki günlerde sahneye konacak.

Bunun yanı sıra Birliğimize ve üyelerimize yönelik olarak yaşadığımız çeşitli baskı örnekleri var elbette. Özellikle yerel düzeyde, çeşitli kurullarda yer alan ve siyasi rant kaygısıyla yapılan uygulamalara karşı çıkan Oda temsilcilerimize yönelik baskılar yaşandı.

Örgütümüzün düzenlediği etkinliklere kamuda çalışan üyelerimizin katılımını engelleyen uygulamalarla da karşılaştık ne yazık ki. Örneğin DSİ yönetimi, çalışanların TMMOB 2. Su Politikaları Kongresi'ne katılımını yasakladı. Çeşitli sempozyum ve kongrelerimizde tamamen bilimsel yaklaşım içerisinde sundukları bildiriler nedeniyle görevden alınan, soruşturmayla uğrayan ya da sürgün edilen arkadaşlarımız oldu.

- AKP iktidara geldiğinden bu yana yaptığınız basın açıklamalarında, gazetelere verdiğiniz röportajlarda düşüncelerinizi özgürce ifade edebiliyor musunuz? Sizin demecinizi okuyan siyasal iktidarın size tavır takacağı fikrine kapılarak çekindiğiniz oluyor mu?

Bizim açıklamalarımız, siyasi iktidarların tavrına dayanarak yapılan açıklamalar değildir. Bizim raporlarımız, basın açıklamalarımız bilime ve ülkenin, dünyanın gerçeklerine dayanır. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği sözü-

nü söylerken, siyasal iktidarın takınacağı karşı tavrı düşünerek hareket edemez, TMMOB'nin sözü daima emekten ve halktan yadır. TMMOB çalışmalarını bilimin ve teknolojinin ışığında, bilim insanlarının yol göstericiliğinde ve TMMOB'nin 50 yılı aşkın geçmişiyle birikimi ile yürütmektedir.

- Kurumlar üzerinde artan hükümet baskısının demokratik, hukuk devleti olan Türkiye'nin geleceği açısından nasıl bir sonuç doğuracağını düşünüyorsunuz? Siyasal baskı demokratik rejim için bir tehdit unsuru mudur? Endişeleriniz nelerdir?

Siyasal baskı, elbette ki demokratik rejiminin önündeki en büyük tehdittir. Ancak, sorunuzda belirttiğiniz hükümetin baskısının artması belki de Türkiye'nin yeterince demokratik olmamasının, hukuk devleti ilkesinin hayata geçirilememesinin bir sonucudur. Hükümetin baskısı bugünün sorunu değildir yani. AKP 12 Eylül sonrası, yeni dünya düzeni ile bütünleştirilmeye çalışılan Türkiye'nin bir ürünüdür. 12 Eylül düzeni ile hesaplaşılmadıkça, demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü bir Anayasa hayata geçirilmedikçe hükümetler işine geldiği yönde baskıyı artırmaya devam edecektir.

- Siyasal baskıya maruz kalan kişi ve kurumların yeterli tepkiyi verdiğine inanıyor musunuz? Kurum ve kişilerin suskunlaştırıldıklarına dair görüşe katılıyor musunuz?

Kurum ve kişilerin suskunlaştırılması da bugünün işi değil. 12 Eylül sonrası gelen depolitizasyon zaten tüm toplum kesimlerinde tepkisizleşmeye yol açmıştı. Bugün yaşadıklarımızın bunun bir uzantısı olduğunu düşünüyorum.

BAKANLAR KURULU TEKNOLOJİ FAKÜLTELERİ KURARAK NE AMAÇLIYOR?

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, teknik eğitim ve mesleki eğitim fakülteleri kapatılarak yerine “teknoloji fakülteleri” kurulmasını öngören Bakanlar Kurulu kararı üzerine bir basın açıklaması yaptı.

13 Kasım 2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bazı yükseköğretim kurumları bünyesindeki 21 adet teknik eğitim ve mesleki eğitim fakültesi kapatılmış, yerine “teknoloji fakülteleri” kurulmuştur. Siyasi iktidar aldığı karar ile teknik ve mesleki eğitim fakültelerini teknoloji fakültelerine çevirmiştir.

Konuya ilişkin olarak çeşitli basın-yayın organlarına yansıyan YÖK’ün açıklamalarında da “İsim değiştirilerek kurulan teknoloji fakültelerinin uygulama mühendisi yetiştireceği” belirtilerek, Türkiye yüksek öğrenimine yeni bir bileşenin eklendiği ifade edilmektedir.

Yıllardır mühendislik eğitimi veren bölümlerin hiçbir sorunu çözülmezken, popülist ve siyasal yaklaşımla, bilimsel gerekler ve ülke gerçeklerinin dışında alınan bu tür kararların kolay çözülemeyecek sorunlar ve tahribatlar yarattığı bilinen bir gerçekliktir.

TMMOB ülkemiz için yüksek öğretimin önemi ve gerekliliğinin tamamen farkında olarak, siyasal iktidarı bir kez daha uyarmaktadır:

Ülkemizde var olan mühendislik-mimarlık fakültelerinin eğitimini kaliteli hale getirmek, fakültelerin altyapı, donanım ve öğretim elemanı alanındaki eksikliklerini gidermek için çalışma yapılması gerekirken, siyasi konjonktüre dayalı olarak alınan bu ve benzeri kararların kamu yararına uygun olduğunu söylemek mümkün değildir.

Başka bir gerçek ise yükseköğretime ilişkin alınan kararlardaki plansızlıktır. Yükseköğretime ilişkin kararların ülke ihtiyacına yönelik ve planlama dahilinde alınması gereklidir. Meslektaşlarımızın yüzde 25’inin işsiz ya da meslek dışı işlerde çalıştığı ülkemizin bir gerçeğidir. Öte yandan yılda ortalama 25.000 yeni mühendisin mezun olduğu

gerçeği karşısında alınan bu kararın bir keyfilik ve plansızlık içerdiği açıkça ortadadır. Planlama yapılmaksızın alınan bu ve benzeri kararlarla binlerce genç insanımıza ve ülkemize karşı büyük bir yanlışlık yapılmaktadır.

Mühendislik-mimarlık mesleği özel bir eğitimi gerektirir. Mesleğin uygulama alanı itibarıyla eğitimin niteliği, doğa ve kültürel çevrenin tahribi; birey ve toplum sağlığının riske girmesi gibi kamusal alana zarar verebilecek pek çok uygulamaya neden olabilmektedir. Mühendislik-mimarlık mesleği altyapı sorunları çözülmüş, çağdaş ve bilimsel niteliklere sahip kaliteli bir eğitimi zorunlu kılmaktadır.

Yükseköğretime ilişkin alınan “çok sayıda niteliksiz mühendis-mimar yetiştirmek ve yine çok sayıda donanımsız üniversite, fakülte açma” kararları yerine, var olan fakültelerin ihtiyaçlarının karşılanarak, sorunların giderilmesine yönelik kararlar alınması gerekmektedir.

Alınan karardan ve yapılan açıklamalardan anlaşılmaktadır ki, ülkemiz bir kez daha fakültelerin ve bölümlerin açılıp kapatılmasındaki “keyfilik” ve “ben yaptım oldu” anlayışı ile karşı karşıyadır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB TEKEL İŞÇİLERİNİN YANINDA!

TMMOB, Tekel fabrikalarının kapatılmasıyla birlikte 4/C kapsamına geçirilmek istenen Tekel işçilerini yalnız bırakmadı. “Özlük haklarıyla kamu kurumlarına devredilme” talebiyle Türkiye'nin dört bir yanından gelen Tekel işçilerinin Türk-İş önünde sürdürdükleri eylemin 10'uncu gününde TMMOB ve bağlı odaların yöneticileri, TMMOB üyesi mühendis, mimar ve şehir planacıları destek ziyaretinde bulundu.

TMMOB önünde toplanarak, sloganlar ve alkışlarla Türk-İş merkezine yürüyen 300'ü aşkın TMMOB üyesi Tekel işçilerinin yanında olduklarını haykırdılar.

Türk-İş önünde bir konuşma yapan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da şunları söyledi:

Sevgili Tekel İşçileri, Sevgili Tekel Emekçileri,

“Hak verilmez alınır, zafer sokakta kazanılır” diyen Tekel iTMMOB, Tekel fabrikalarının kapatılmasıyla birlikte 4/C kapsamına geçirilmek istenen Tekel işçilerini yalnız bırakmadı. “Özlük haklarıyla kamu kurumlarına devredilme” talebiyle Türkiye'nin dört bir yanından gelen Tekel işçilerinin Türk-İş önünde sürdürdükleri eylemin 10'uncu gününde TMMOB ve bağlı odaların yöneticileri, TMMOB üyesi mühendis, mimar ve şehir planacıları destek ziyaretinde bulundu.

TMMOB önünde toplanarak, sloganlar ve alkışlarla Türk-İş merkezine yürüyen 300'ü aşkın TMMOB üyesi Tekel işçilerinin yanında olduklarını haykırdılar.

Türk-İş önünde bir konuşma yapan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da şunları söyledi:

Sevgili Tekel İşçileri, Sevgili Tekel Emekçileri,

“Hak verilmez alınır, zafer sokakta kazanılır” diyen Tekel İşçileri,

TMMOB sizlerin yanındadır. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir planacıları sizin yanınızdadır.

Sizin sorunlarınız bizim sorunumuzdur. Bizim sorunlarımız halkımızın sorunlarından ayrı değildir. Buraya, aşımı-

za, işimize, geleceğimize sahip çıkmak için geldik, sizlere destek vermek için geldik. Sizlerle dayanışmaya geldik.

Kapitalist küreselleşmenin oyunlarına, IMF, Dünya Bankası politikalarına, onların işbirlikçisi AKP iktidarının emeğin aleyhine olan politikalarına izin vermeyeceğiz. Dünya Bankası, IMF, AB ve benzeri kuruluşların dayattığı yapısal uyum programlarıyla yalnızca “zam ve zulüm düzeni” getirenlere, ekonomiyi üretime değil ranta dayandırıp, her sıkıştıklarında faturayı halka kesenlere, AKP'ye “Artık Yeter” diyoruz.

AKP'yi uyarıyoruz: “Bu ülke, bu halk sahipsiz değildir

Sevgili Tekel işçileri,

Baskıların ve zorun altında burada bir umudu yeşerttiniz. Aşınıza, işinize, ekmeğimize sahip çıkıyorsunuz. Görmeyen gözler görsün, duymayan kulaklar duysun. Şimdi sesimizi birlikte yükseltme zamanıdır. Şimdi sesimizi güçleştirme zamanıdır.

Şimdi görev zamanıdır. Şimdi mücadele etme zamanıdır. Şimdi omuzlarımızı birbirine yaslama zamanıdır. Şimdi, bu mücadeleyi hep birlikte, el ele, omuz omuza sürdürme zamanıdır.

Şimdi “genel grev, genel direniş” deme zamanıdır.

Şimdi hep beraber, hep birlikte bir kez daha ve inanarak söyleme zamanıdır:

“Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz.”

GENEL KURULLAR SÜRECİNE YÖNELİK OLARAK TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE...

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB ve bağlı Odaların Genel Kurul süreçlerine ilişkin olarak TMMOB Örgütlülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB ortamında Mayıs sonuna kadar sürecektir Genel Kurullar sürecimiz başladı. Şube Genel Kurullarından sonra, bağlı Odalarımızın ve ardından da Birliğimizin Genel Kurulunu Mayıs ayında hep birlikte tamamlayacağız.

Öncelikle görev süreleri tamamlanacak olan Yönetim, Onur ve Denetleme Kurulu Üyesi arkadaşlarıma, ayrıca bu dönemdeki çalışmalarımızda yan yana olduğumuz odalarımızın örgütlü üyelerine, çalışma gruplarımızda yer alan arkadaşlarımıza, TMMOB'nin bir döneminde kişisel birikimlerini örgütümüzün birikimleri ile harmanlayarak, özel yaşamlarından zaman ayırarak yürüttükleri TMMOB çalışmaları ve örgütümüze verdikleri katkıdan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Hepimiz biliyoruz: Emperyalizmin politikalarının bizim, insanımızın, halkımızın ve emeğin aleyhine derinleştiği günlerdeyiz. Kendi krizlerinin çözümünü bizleri ezerek aşmaya çalıştıkları apaçık ortada. Öte yandan, bir türlü insanımızdan yana çözülmeyen, çözülmek istenmeyen Kürt sorununun da giderek ağırlaşan bir şekle büründüğü günlerdeyiz. Örgütümüze ve örgütlülüğümüze karşı, dışarıdan ve içeriden her türlü saldırının açığa yapıldığı bir dönemdeyiz.

Yaşadığımız günler, mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamların yaratılması mücadelesi içerisinde olmanın; yani bağımsızlık, demokrasi, kalkınma ve hakça paylaşma mücadelesinin her zaman olduğundan daha fazla önem taşıdığı günler. Sorunlarımız halkımızın, insanımızın sorunlarından asla ayrı değil. Bunları biliyoruz.

Sıkıntılı, sancılı ve sorunlu bir ülkede yaşıyor olmanın, bu ülkede bizim gibi meslek örgütlerine çok daha fazla görev düşmesine, sorumluluklarının artmasına neden olduğunu da hepimiz çok iyi biliyoruz.

"Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı vardır" sözünden hareketle; "TMMOB'nin odalarına, odaların şubelerine, şubelerin çalışmalara aktif katkı koyacak örgütlü üyelere ihtiyacı vardır" sözü şimdi çok daha anlamlı. Neoliberal politikalara karşı, gericiliğe karşı, emperyalizme karşı durarak, halkımızın kardeşçe, barış içinde ve bir arada yaşamasına olan inancımızla "Başka bir Türkiye, başka bir yaşam mümkündür" demek ve bunun gereklerini yapmak, bunun için mücadele etmek şimdi çok daha önemli.

Bize şimdi düşen görev; yeni döneme ilişkin politikalarımızı

belirlemek, ortak mücadeleyi örgütlemek ve örgütlenmemizi daha da güçlendirmektir.

Genel Kurullarımız bunların gerçekleşmesi için en önemli araç olacaktır.

Genel Kurullarımız, mesleğimizi uygulayarak bilimi ve teknolojiyi halkımızın hizmetine sunmak ve emeğimizin karşılığında insanca bir yaşam düzeyine kavuşmak isteyen biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının, sorunlarımızın üstesinden gelmek için ihtiyaç duyduğu umut ve inanç ortamının yaratılmasına, örgütlülüğümüzün gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunmaktadır. Hepimiz buna inanıyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Şimdiden, Genel Kurullarımızın kürsülerinden söyleyeceklerimizi herkese ve her yere bir kez daha duyuruyorum:

56 yıla ulaşan deneyimi ve birikiminin ışığında, yetmişlerden beri yarattığı değerlerin yol göstericiliğinde ve mesleki-demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğuyla hareket eden Birliğimiz, bağlı odaları, odalarımızın şubeleri ve örgütlü üyeleri ile birlikte, önümüzdeki dönemde de meslek ve meslektaş sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmamaçığını bilerek çalışmalarını yürütecektir.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de emperyalizme ve gericiliğe karşı, özgür ve demokratik bir Türkiye özlemiyle emekten ve halktan yana mücadelesini sürdürecektir.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de barıştan, dostluktan, dayanışmadan ve halkımızın bir arada kardeşçe yaşamasından yana etkinliklerin ve eylemliliklerin içerisinde aktif olarak yer alacaktır.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de bildiğini söylemekten çekinmeyecek, bıkkınlık göstermeyecek, meslek alanları üzerinden siyaset yapmaya devam edecektir.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de toplumsal muhalefetin odağında yer alarak onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam edecektir.

TMMOB ve bağlı odalarının tüm yöneticileri ve örgütlü üyeleri bu kararlılık içerisinde.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB'nin önümüzdeki döneminde zorlu mücadele günleri bizleri bekliyor. Yolumuz uzun.

Hepimize kolay gelsin.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı